

ШАРҲИ МУХТАСАР

1. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои фароҳкунии доираи Лоиҳаи миллии идоракунии хавфҳои офатҳои табиӣ амалкунанда, ки аз ҷониби Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофиаи граждани (КХФваМГ) татбиқ карда мешавад, маблағгузори иловагӣ дархост намудааст.

А. Ҳаҷми лоиҳа

2. Маблағгузори иловагии пешниҳодшуда барои паноҳҷӯён манзили устувор фароҳам меорад, инчунин, омӯзишҳо ва инфрасохтори фаръӣ барои маркази мавҷудаи зидди жолаи кумита дар минтақаи Ҷалолиддини Балхӣ пешниҳод менамояд. Корҳои ободонӣ бунёди паноҳгоҳҳо ва сохтмони иншооти марбута, аз қабили ошпазхона ва ошхона, ҷомашӯй, анбор, мағозаҳо, ҳаммом ва ғайра, септикҳо, биноҳои таълимӣ ва маъмурӣ, роҳҳои дохилӣ, таъмини обу барқи боэътимод, майдончаи варзишӣ ва кӯдакона, инчунин, харидорӣ намудани радарҳои метеорологиро дар бар мегирад.

3. Инчунин, дар доираи лоиҳа иншооти инфрасохтори иҷтимоӣ дар деҳаҳои наздики ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ бехтар карда мешаванд, аз ҷумла, купруки вайроншуда, роҳи даромадгоҳ ба маркази зидди жола, хатҳои барқ, иншоотҳои санитарии мактабҳо ва нуқтаи тиббии деҳаи Саноат барқарор карда шуда, барои нуқтаи тиббӣ таҷҳизоти оддӣ тиббӣ харидорӣ карда мешавад. Дар расм. 1 харитаи ҷойгиршавӣ пешкаш ардидааст.

4. Омодасозии Экспертизаи ибтидоии экологӣ (ИЕЕ) мувофиқи талаботе, ки дар Эъломияи Сиёсати бехатарии БОР (SSP, 2009), Сиёсати дастрасӣ ба иттилоот (2019) ва Дастуралал оид ба муҳити зист, саломатӣ ва бехатарии Гурӯҳи Бонки Ҷаҳонӣ муқаррар шудаанд, сурат мегирад.

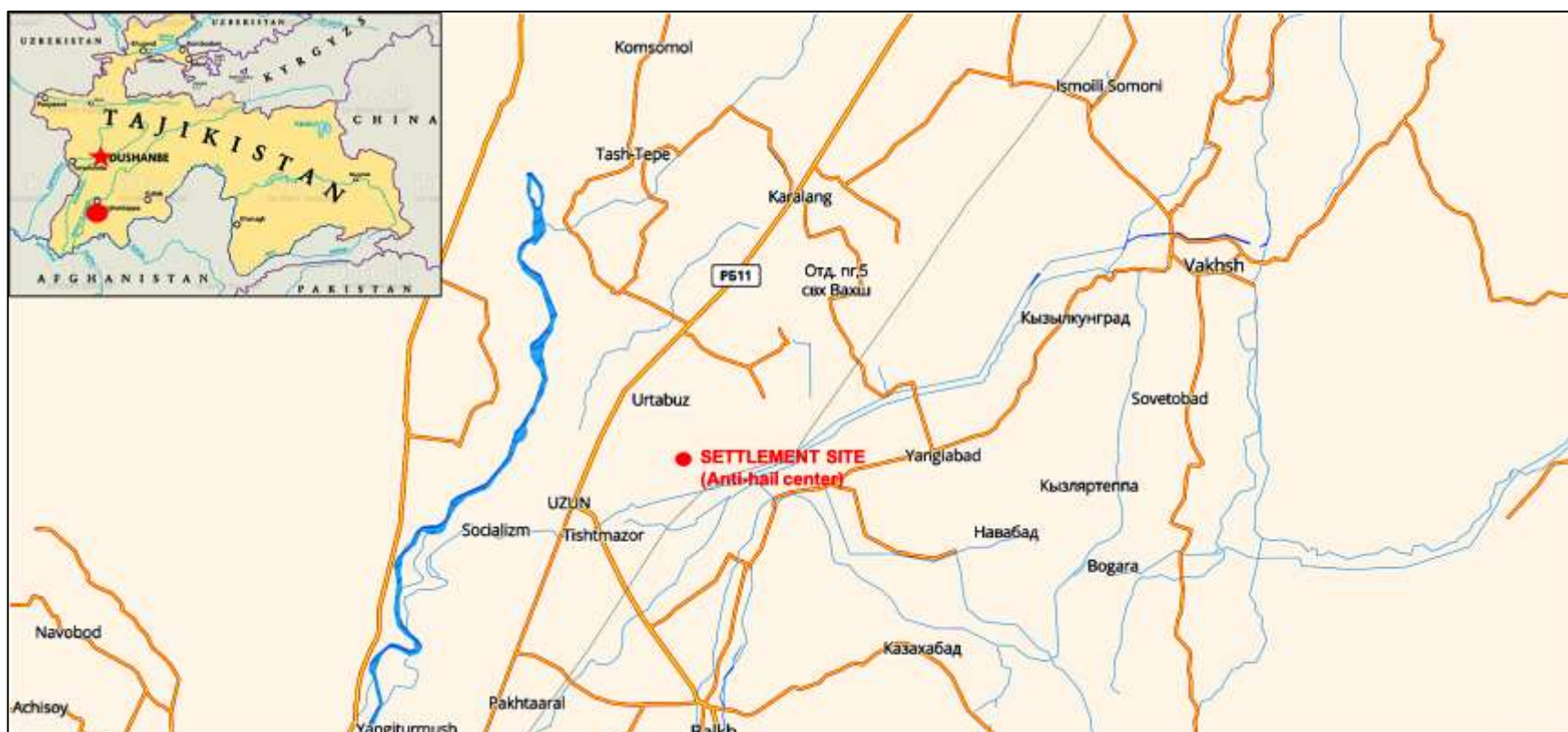
В. Вазъияти муҳити зист

5. Майдони маркази зидди жола дар ҷамоати Золи Зари ноҳияи Ҷалолиддини Балхӣ вилояти Хатлон ҷойгир аст. Ноҳия дар 135-километрии ҷануби шаҳри Душанбе, пойтахти кишвар ҷойгир аст. Қасаба, муассисаи тиббӣ, мактабҳои ибтидоӣ ва миёна дар деҳаи «Саноат» ва пули харобшуда дар деҳаи «Меҳнатобод» ҷойгир мебошанд. Хатҳои бехтаргардидаи интиқоли барқ аз шоҳроҳҳои мавҷуда мегузаранд, ки байни деҳаҳои «Саноат» ва «Уртабуз» то истгоҳи мавҷудаи электрикии Чапаев дар шоҳроҳи Баҳрат-Балхӣ воқеъ гардидаанд. Таҷдиди роҳ, ки ба сӯи қасаба дар деҳаи Саноат мебарад, қад-қад роҳҳои мавҷудаи деҳот аз маркази ҷамоат то деҳаҳои «Меҳнатобод» ва «Саноат» мегузаранд ва баъдан ба шоҳроҳи Баҳрат-Балхӣ пайваست мешавад.

6. Ноҳия одатан бо баландии на чандон баланд, силсилакӯҳҳои паст ва ҳавзаҳои васеъ хос аст. Майдони лоиҳа дар водихо дар байни қаторкӯҳҳои сершумор ҷойгир буда, ҳамвориҳои назарраси ҳамвор ва мӯътадил нишеби дорад. Баландии пасттарин дар минтақаи лоиҳа дар деҳаи Меҳнатобод дар баландии 372 метр аз сатҳи миёнаи баҳр (м аз сатҳи баҳр) ҷойгир аст. Нуқтаи баландтарин дар деҳаи Уртабуз (аз сатҳи баҳр 410 м) аст. Нишона дар мавзеи аҳолинишини деҳаи Саноат дар китъаи шарқӣ аз

сатҳи баҳр 397 м; нишебиҳо ба ҷанубу ғарб дар баландии 383 м аз сатҳи баҳр ва дар баландии 392 м аз сатҳи баҳр дар шимол.

7. Иқлими минтақа континенталӣ ва хушк аст. Иқлими минтақа бо зимистони мӯътадил сард ва тобистони гарм хос аст. Ҳарорат дар тобистон то ба 45°C мерасад ва дар зимистон то -20°C паст мешавад.

Нақши 1: Харитаи ҷойршавӣ

8. Бинобар сабаби мавҷуд набудани ифлоскунандаҳои саноатӣ ва сатҳи пасти ҳаракати нақлиёт, сифати ҳаво дар минтақаи лоиҳа хеле хуб аст. Бо вуҷуди ин, тӯфонҳои чангии мавсимӣ мушкilot доранд, махсусан дар он ҷое, ки растаниҳо барои ҳосили оянда тоза карда шудаанд.

9. В низменных районах в Мехнатабаде, по словам жителей села, грунтовые воды могут быть обнаружены на глубине 2 м от поверхности земли, а в селе Уртабуз уровень грунтовых вод слишком глубок – около 120–160 м. Из-за этого жителям села Уртабуз трудно бурить глубокие скважины для забора воды. Дар минтақаҳои пахтагии Мехнатобод, ба қавли сокинони деҳа, обҳои зеризаминӣ дар умқи 2 метр аз сатҳи замин пайдо мешаванд ва дар деҳаи Уртабуз сатҳи оби зеризаминӣ хеле амиқ - қариб 120-160 м. Аз ин ру, барои сокинони деҳаи Уртабуз парма кардани чохҳои чуқур барои об гирифтани душвор аст.

10. Дар давоми солҳои 2010-2020 дар вилояти Хатлон ҳудуди 200 офатҳои табиӣ ба қайд гирифта шудааст, аз ҷумла боришоти шадид ва барф (жола), ки дар дар пайи онҳо обхезии шадид руҳ додааст. Жола, ки одатан дар моҳҳои февраль—март меборад, ба киштзор зарар мерасонад. Покшавии хок, дар якҷоягӣ бо шиддати боришоти шадид, боиси обхезӣ ва эрозияи хок мегардад. Сокинони деҳа хабар доданд, ки дар Уртабуз аз сабаби зуд-зуд ҳаракат кардани мошинҳои боркаш ва дигар мошинҳои роҳи даромадгоҳ ба деҳа тахнӣшӣ гардидааст. Зимни машварату мусоҳибаҳо дар деҳа сокинон ихроҷ доштанд, ки офатҳои табиӣ такроршаванда дар ин минтақа обхезӣ ва шамоли шадид мебошанд. Сокинони ҷамоати Золи Зар қайд карданд, ки шамоли саҳт махсусан дар фасли зимистон боиси канда шудани хатҳои барқ дар деҳот мегардад.

11. Минтақаи лоиҳа дар агроэкосистема ҷойгир аст, ки бо низоми кишоварзии заминҳои қорами обӣ, заминҳои лалмӣ, боғҳо, ҷангалҳо ва қитъаҳои наздиҳавлигӣ ҳос аст. Дар район ҷангал нест. Ягон намуди нодир ё зери хатари нобудшавӣ қарордоштаи набототу ҳайвонот ё минтақаҳои муҳофизатшаванда, ки дар асоси омӯзиши маълумоти дуҷумдараҷа, мушоҳидаи маконҳои лоиҳа ва иттилооте, ки тавассути Асбоби баҳодихии интегратсионӣ ба гуногунии биологӣ ба даст оварда шудаанд, таъсир расонида наметавонанд. Ҳама қитъаҳои лоиҳа дар ландшафти мавҷудаи кишоварзии саҳт тағйирёфта ҷойгиранд. Муҳимтарин минтақаи ҳифзи муҳофизатшаванда, ки ба мавзеъ наздиктар аст, мамнуъгоҳи «Тигровая Балка» мебошад, ки дар лаби дарёи Вахш, тақрибан 20 километр дуртар аз минтақаи лоиҳа воқеъ аст.

12. Мувофиқи маълумоти оморӣ, дар моҳи январӣ соли 2020 шумораи аҳолии ноҳияи Ҷалололидин Балхӣ 210300 нафар ва ҷамъияти ҷамоати Золи Зар (Узун) 22555 нафар расидааст. Аҳолии хонаводаҳои хоҷагидор дар Золи Зар 4166 ва аҳолии минтақаи лоиҳа 9214 мебошад. Шуғл ё манбаи даромади мардуми маҳаллӣ дар Золи Зар деҳқонӣ/кишоварзӣ буда, асосан аз пахта, гандум, ҷуворимаққа, сабзӣ ва сабзавот иборат аст. Маҳсулоти ҳосили онҳоро дар бозор ё дар дӯконҳои канори роҳ ба фурӯш мегузоранд. Оилаҳои ҳастанд, ки ҳешу табори онҳо (асосан сарварони хонаводаҳо), дар Русия кор мекунанд ва барои ин хонаводаҳо пул мефиристанд. Занҳо аз ферма нигоҳубин мекунанд.

13. Все села и джамоаты района Джалолодин Балхи охвачены существующей системой электроснабжения, которая осуществляется через подстанцию 35 кВ, и расположена в селе «Узун-2» через распределительные линии 10 кВ. Распределительная линия соединяется с расчетным участком ЦЭСКО. Линия страдает от сезонных отключений электроэнергии, особенно зимой. Тамоми деҳаҳо ва ҷамоатҳои ноҳияи Ҷалололидин Балхӣ бо низоми мавҷудаи таъмини барқ, ки

тавассути зеристгоҳи 35 кВ гузаронида шуда, дар деҳаи «Узун-2» тавассути хатти тақсимкунандаи 10 кВ воқеъ гардидаанд, фаро гирифта шудаанд. Хатти тақсимкунанда ба участкаи посёлкавии ЦЭСКО пайваस्त карда шудааст. Хатти барқи мазкур аз қатъи барқи мавсимӣ, махсусан дар фасли зимистон азият мекашад.

14. В селе «Саноат» и прилегающих селах «Мехнатобод», «Уртабуз» и «Фурманов» вода подается по магистральному трубопроводу «Бакш Межрайонный Канал» (ВМК). Вода подается через повысительную насосную станцию. Всемирным банком разрабатывается проект «Сельское водоснабжение и санитария» в этом районе ко второй половине 2022 года. Ожидается, что проект Всемирного банка улучшит доступность водоснабжения для сел и всего района. Дар деҳаи «Саноат» ва деҳаҳои наздики он, аз ҷумла, «Мехнатобод», «Уртабуз» ва «Фурманов» об ба воситаи кубурҳои магистрالي «Канали байниноҳиявии Бахш» (ВМК) гузаронда мешавад. Об ба воситаи истгоҳи насосии пуриктидор дода мешавад. Аз ҷониби Бонки Ҷаҳонӣ лоиҳаи «Таъмини об ва қорезҳо дар деҳот» дар ин минтақа таҳия шуда истода, интизор меравад, ки то нимаи дуюми соли 2022 лоиҳаи мазкур дастрасии обтаъминкунии деҳот ва тамоми минтақаро беҳтар менамояд.

15. Дар деҳаи «Саноат» нуқтаи тиббӣ мавҷуд аст, ки ба он сокинони деҳот барои ёрии таъчилии тиббӣ муроҷиат мекунанд. Дар нуқтаи тиббӣ як духтур/акушер ва 11 хамшираи шафқат қору фаъолият менамоянд. Марказ ёрии аввалияи тиббӣ пешниҳод менамояд, эмгузаронӣ, муоинаи тиббии занони ҳомилаҳоро мегузаронанд, инчунин, ба сокинони деҳа ройгон дору тақсим мекунанд. Дар деҳаи «Правда» низ нуқтаи хурди тиббӣ мавҷуд аст, ки ду хучра танҳо барои ёрии таъчилӣ дорад. Ҳарду маркази саломатӣ дорой таҷҳизоти тиббӣ хеле маҳдуд мебошанд. Ваксинаҳо танҳо дар яхдонҳои оддии рӯзгор дар марказҳои саломатӣ нигоҳ дошта мешаванд. Марказҳои тиббӣ мошини ёрии таъчилӣ ва воситаҳои нақлиётӣ надорад, ки маризро ба беморхонаи маркази шаҳр расонад, ки дар масофаи 20—24 километр воқеъ аст. Дар робита ба муомилоти партовҳои тиббӣ, марказҳои саломатӣ партовҳоро (сӯзандорӯҳои истифодашуда, пахтаи ва ғайра) сӯзонда, сипас боқимондаҳоро дар ҷох гӯр мекунанд.

16. Ҳоҷатхонаҳо дар хонаҳо, мактабҳо ва марказҳои тиббии деҳот бо ҷоҳи ахлотрезӣ тарҳрезӣ шудаанд. Дар деҳаи «Правда» қитъаҳои хастанд, ки ҳоҷатхонаҳои умумӣ ё муштарақ доранд. Дар ноҳия шуъбаи махсуси хоҷагии коммуналӣ фаъолият мекунанд, ки хизматрасониҳои марбут ба ҷамъоварӣ ва аз байн бурдани партовҳои саҳти маишӣ, инчунин истифодаи обҳои партовҳоро пешниҳод менамояд. Хатҳои қоррезӣ маркази ноҳияи Ҷалолиддини Балхиро фаро мегирад, аммо ноҳияҳои Золи Зарро намегирад. Қорхонаи тозакунии оби партови коммуналии ноҳия дар ҷамоати Халевард ҷойгир мебошанд, аммо дигар қор намекунад (насос ва таҷҳизот надорад), хатҳои қоррезӣ қанда шудаанд. Дар шаҳр як ҳоҷатхонаи фавқуллода/муваққатӣ, ки дар масофаи 300 метр аз иншооти тозакунии обҳои коммуналӣ ҷойгир аст, истифода мешавад. Ноҳия соли 2018 навсозӣ ва иваз кардани хатҳои канализатсияро оғоз кард, ки интизор меравад то соли 2022 анҷом ёбад. Дар давоми сол аз ҳисоби маблағҳои бучетӣ дар ҷои иншооти фарсудашуда бунёд як иншооти тозакунандаи оби партовҳо нақша гирифта шудааст.

17. Айни замон, дар деҳаи «Золи Зар» низоми ҷамъоварии партовҳои саҳти маишӣ вучуд надорад ва онаводаҳои деҳот ба кофтани ҷоҳҳо барои партовҳо машғул мебошанд. Партовҳои хурокиро алоҳида ҷамъ карда, ба ҷорво медиханд ва пластмасса, куттии ранг ва дигар зарфҳо дар чайқовбозорҳо мефурушанд. Партовҳои боқимонда дар ҷоҳҳои ҳавлии сокинони деҳа сӯзонда мешаванд.

18. Ягон мавзеъҳои фарҳангӣ ба монанди маъбадҳои вучуд надоранд, ки лоиҳа зери таъсири онҳо қарор мегирад. Дар қад-қади роҳе, ки ба нуктаи аҳолинишин мебарад, қабристон мавҷуд аст, ки тақрибан 250 метр дуртар аз дарвозаи маркази зидди жола ҷойгир аст.

С. Таъсиррасонӣ ба муҳити зист ва нақшаи идоракунии муҳити зист

19. Интизор меравад, ки лоиҳа бинобар беҳтар намудани хизматрасонии иҷтимоӣ барои оилаҳои муҳочиркунонидашуда, ки аз офатҳои табиӣ ва фалокат зарар дидаанд, ғоида меорад. Инчунин, лоиҳа ба беҳтар намудани хизматрасонии тиббӣ, беҳдошт ва идоракунии партовҳо, таъмини нерӯи барқ ва роҳҳо ба шаҳрак ва деҳаҳои наздик равона гардидааст. Таъсири лоиҳа ба муҳити зист мусбат аст, асосан, аз ҳисоби идоракунии самараноки партовҳои об, партовҳои маишӣ ва партовҳои тиббӣ дар натиҷаи дастгирии лоиҳа. Тадбирҳои ифлосшавии обу ҳаво ва ифлосшавии обҳои зеризаминиро ба пешгирӣ намуда, вазъи саломатӣ ва санитарӣ беҳтар мегардад.

20. Ҷорабиниҳои пешниҳодшуда барои коҳиш додани таъсир дар Экспертизаи ибтидоии экологӣ барои бартараф кардани таъсири ҷузъҳои лоиҳа иода гардидаад, аз ҷумла (i) идоракунии партовҳои саҳти маишӣ дар шаҳрак ва деҳот; (ii) санитария дар маҳалла; (iii) санитария дар мактабҳо ва маркази саломатӣ; (iv) партовҳои тиббӣ; ва (v) таъсири эҳтимолии хати интиқоли барқ ба заминҳои кишоварзӣ, каналҳои дренажӣ ва обёрӣ, заминҳои хусусӣ ва ҷамъиятӣ, зироатҳо ва дарахтон.

21. Қорҳои сохтмонӣ дар қасаба, мактаб ва нуктаи тиббӣ маҳдуд карда мешаванд. Ташкили истихроҷи қалони масолеҳи сохтмонӣ талаб карда намешавад, зеро қорҳои бузурги сохтмонӣ вучуд надоранд ва аксари масолеҳро аз манбаҳои тижоратии маҳаллӣ гирифта мумкин аст. Қорҳои сохтмонӣ барои тармими пули харобшуда, бунёди роҳҳо ва кашидани хатҳои тақсимот метавонад боиси мушкилоте чун ба вучуд омадани садо, ҷанг, эрозияи хок бошанд, инчунин маҳдудиятҳои муваққатии дастрасӣ гардад. Ҳангоме, ки пули вайроншуда, хатти тақсимот ва қитъаи роҳҳои даромадгоҳ таъмир карда мешаванд, эҳтимол дорад, ки ба дигар роҳҳои алтернативии деҳа, ки бо мошинҳои сохтмонӣ истифода мешаванд зарар расад.

22. Эҳтимол дорад, ки минтақаи сохтмонӣ дар дохили маркази зидди жола ҷойгир гардад. Майдон аз биноҳои истиқоматӣ девор гирифта, посбонӣ мешавад ва дуртар аз биноҳои истиқоматӣ воқеъ гардидааст. Интизор меравад, ки аҳолии маҳаллҳо аз фаъолияти минтақа садои ҳадди ақалл эҳсос кунанд. Мушкилоти марбут ба сулҳу оромӣ бинобар сабаби ҳузур доштан ва ҳамкориҳои коргарони дигар минтақаҳо бо аҳолии маҳаллӣ ба миён ояд. Аз пудратчиён талаб карда мешавад, ки ҳангоми ба қор қабул кардани коргарон ба аҳолии маҳаллӣ бартарӣ диҳанд. Пудратчӣ қорланди робита бо ҷомеаро таъин кунанд, ки амалҳои худро бо мақомоти маҳаллии Ҳукумат, сокинони деҳа ва Гурӯҳи татбиқи лоиҳа КҲФваМГ ҳамроҳ намояд.

23. Дар ҳоҷатхонаҳо ва ошхонаҳои мавҷудаи мактабҳо, инчунин дар биноҳои Хадамоти зидди жола. Ки бояд вайрон карда шаванд, лавҳаҳои асбести бомпушӣ намоён шуданд. Ин лавҳаҳои асбести ҳангоми сохтани иншоотҳои нав аз байн бурда мешаванд. Лавҳаҳои бомпушӣ асбест ба бетон пайваست мебошанд, аммо ҳолати мавҷуда аз қафидан ва пӯсидаи он шаҳодат медиҳад, ки метавонад дар ҷараёни хориҷ кардани нахҳои асбест хориҷ шавад. Гарчанде ки миқдори он ночиз аст, қоркарди нодуруст метавонад ба хатари баланди нафаскашии нахҳои асбест оварда расонад, ки метавонад қоргарон ва одамони минтақаҳои наздикро ба хатар гузорад. Барои кам кардани хатари саломатӣ аз бартараф кардани сақфи асбест, Нақшаи

идоракунии асбест ҳамчун як қисми Нақшаи махсуси идоракунии муҳити зист барои макон талаб карда мешавад.

24. Корҳои сохтмонӣ дар мактабҳо метавонанд ба дарсҳо халал расонанд, аз ин рӯ ҳама корҳо дар назди мактабҳо бояд дар таътили мактаббачагон ё танаффусҳо гузаронида шаванд.

25. Дар мавзеи иншооти қасаба оби равон ба минтақаҳои наздик берун аз комплекси зидди жола чорӣ шуда, ба канали обҷерӣ мебарад. Дар рохҳои даромадгоҳ ва купруки вайроншуда шабақаҳои каналҳои обҷерӣ мавҷуд аст, ки ба онҳо обхези хок таъсир расонда метавонад. Ин метавонад ба оқибатҳои кӯтоҳмуддат дар шакли баланд шудани абрнокӣ, чараёни обҳои партови вобаста ба сохтмон ва ифлосшавӣ аз сабаби коркарди нодурусти мавод оварда расонад. Тадбирҳои пешгирии эрозияи хок ба Нақшаи идоракунии муҳити зист дохил карда шудаанд.

26. Мувофиқи Эъломияи сиёсати бехатарии БОР (SSP, 2009) ва дар асоси баррасии чузъҳо ва фаъолиятҳои лоиҳа, лоиҳа ҳамчун Категорияи В барои муҳити зист тасниф карда мешавад. Барои лоиҳаи пешниҳодшудаи маблағгузори иловагӣ як Экспертизаи ибтидоии экологӣ ва Нақшаи идоракунии муҳити зист омода карда шудааст. Нақшаи идоракунии муҳити зист чораҳои кам кардани таъсири манфиро дар марҳилаи пеш аз сохтмон, дар марҳилаи сохтмон ва ҳангоми истифодаи иншоот, талаботҳои мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ, воҳиди масъуле, ки чораҳои кам кардани таъсирро амалӣ ва назорат мекунад, муайян мекунад, манбаи маблағ. Ҳамчун як қисми таҷрибаи хуби муҳандисӣ, НИМЗ якҷанд тадбирҳоро дар бар мегирад, аз қабилӣ саломатӣ ва бехатарӣ, идоракунии маводҳо, идоракунии партовҳо ва партовҳо, бехатарӣ, нишонаҳо, пешгирии чанг, паст кардани садо ва ғайра. НИМЗ ба ҳуҷҷатҳои тендерӣ ва шартномаҳои сохтмонӣ дохил карда мешавад.

27. ГТЛ-и КҲФваМГ аз пудратчиён талаб мекунад, ки пеш аз ҳама гуна корҳои сохтмонӣ Нақшаи идоракунии муҳити зистро барои ҳар як бастаи шартномаҳо дар асоси НИМЗ таҳия кунанд. Дар Нақшаи махсуси идоракунии муҳити зист усулҳои, ки чи тавр пудратчиён чораҳо оид ба паст кардани таъсиротро дар НИМЗ татбиқ менамоянд, пешниҳод карда мешаванд, аз ҷумла тавсияҳои мушаххас барои (i) нақшаи воқуниш ба резишиҳо (ii) нақшаи идоракунии чанг ва назорат; (iii) нақшаи идоракунии садо; (iv) нақшаи идоракунии партовҳо ва хок, аз ҷумла нақшаи идоракунии партовҳои хатарнок/масолах; (v) нақшаи идоракунии асбест, (vi) нақшаи идоракунии минтақаҳои сохтмонӣ; (vii) нақшаи идоракунии ҳаракати нақлиёт; (viii) чораҳои пешгирикунанда ва назоратӣ барои идоракунии гуногунии биологӣ; (ix) тартиби дарёфти тасодуф; ва (x) нақшаи идоракунии саломатӣ ва бехатарии COVID-19 ва нақшаи воқуниш ба ҳолати фавқулӯда. Маълумоти мушаххаси макони Нақшаи идоракунии муҳити зист сарчашмаҳои ҳуқуқи мавод, усулҳои коркарди маводи асбестдор (АСМ), макон, масъулият, чадвал/мӯҳлат ва бучетро барои татбиқи чораҳои коҳиш додани таъсири дар НИМЗ зикршуда муайян мекунад. Нақшаи идоракунии муҳити зист дар ҳолати зарурӣ бо пешрафти лоиҳа нав карда мешавад.

28. Дар марҳилаи истифодабарӣ, таъсирот бо идоракунии растаниҳои ҳатти тақсимот, партовҳои саҳт, идоракунии обҳои партов, партовҳои тиббӣ ва саломатӣ ва бехатарии аҳоли аз сабаби хатарҳои эҳтимолии ҳатти тақсимот, яъне зарбаи барқ алоқаманд хоҳанд буд. Тадбирҳои кам кардани таъсир дар НИМЗ муқаррар карда шудаанд.

D. Консултации с заинтересованными сторонами

29. Дар ҷамоати деҳоти «Золи Зар»-и ноҳияи Ҷалололидини Балхӣ 23-24 июни соли 2022 бо мақсади паҳн намудани маълумот оид ба лоиҳа ва оқибатҳои интизории он,

инчунин, чамъоварӣ намудани маълумот оид ба масъалаҳои экологӣ дар чомеа машваратҳо гузаронида шуданд. Мусохибаҳои тасодуфӣ бо сокинони маҳаллӣ ва воҳӯриҳо бо роҳбарияти ноҳия низ барои чамъоварии маълумоти бештар дар бораи масъалаҳои чомеа гузаронида шуданд. Инчунин, бо Кумитаи ҳифзи муҳити зист воҳӯрӣ доир гардид, ки дар он талаботи арзёбии экологии маблағгузории иловагии пешниҳодшуда баррасӣ карда шуд. Умуман, ба лоиҳаи пешниҳодшуда эътирозе набуд. Ҷонибҳои манфиатдор барои шомил шудан ба лоиҳа, аз қабилӣ барқарорсозии мактабҳо, равшании кӯчаҳо, деворбандӣ кардани мактабҳо, варзишгоҳҳо ё майдончаҳои бозӣ ва ғайра пешниҳод карда шудаанд. КҲФваМГ қайд намуд, ки барои муайян намудани афзалияти пешниҳодҳо барои маблағгузорӣ, онҳо арзёбӣ карда мешаванд.

Е. Механизми баррасии шикоятҳо

30. Механизми баррасии шикоятҳо барои лоиҳа бо мақсади мусоидат намудан ба ҳалли мушкилот ва шикоятҳои одамони зарардида оид ба ҷанбаҳои экологии лоиҳа таҳия карда шудааст. Одатан шикоятҳо дар деҳот тавассути раисони деҳот қабул карда мешаванд, ки онҳо метавонанд КҲФваМГ/ГТЛ ҷалб намоянд. Дар доираи низоми мавҷудбудаи идоракунии шикоятҳои КҲФваМГ, шахси зарардида ё раиси деҳа метавонанд (i) мустақиман ба телефони боварии КҲФваМГ +992 37 227-95-09; +992 37 223-13-11; или +992 37 236-94-74) (ii) ба идораи КҲФваМГ дар шаҳри Душанбе ташриф оваранд; (iii) тавассути саҳифаи КҲФваМГ дар Facebook ва Telegram; ё (iv) тавассути намояндаи ноҳиявии КҲФваМГ муроҷиат намоянд. Механизми қабули шикоятҳои лоиҳа низоми мавҷудбудаи қабули шикоятҳои КҲФваМГ истифода мебарад, аммо, инчунин, механизми маҳдуд бо вақт ва шаффофро барои ба миён гузоштан ва ҳалли масъалаҳои марбут ба лоиҳа ё иҷтимоӣ ва экологӣ таъмин хоҳад кард.

31. Илова бар низоми мавҷудаи қабули шикоятҳои КҲФваМГ, шахси зарардида метавонанд бевосита ба ГТЛ ва пудратчиён тавассути Корманд робита ба чомеа шикояти худро ирсол намояд. Дар Механизми баррасии шикоятҳо тадбирҳои ҳалли арзу шикоятҳо бо иштироки ҷамоати деҳот ва мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии пешбинӣ карда мешаванд. Ин масир барои мали намудани чораҳои маъмурӣ дар чомеаи маҳаллӣ дастрас хоҳад буд. Ном ва рақамҳои тамоси намояндагони ҷамоатҳо ва деҳот дар Кумитаи баррасии арзу шикоятҳо шикоятҳои лоиҳа муайян карда шуданд. Чомеа аз ҷониби ГТЛ дар бораи Механизми қабули шикоятҳо ва усулҳои хабар додан оид ба мушкилот ва шикоятҳо ба КҲФваМГ ва Кумитаи баррасии арзу шикоятҳо огоҳ карда мешавад. Рақами телефонҳои тамоси ГТЛ/ КҲФваМГ ва СЛО пудратчиён ҳамчун хати боварӣ барои шикоятҳо хизмат мекунад ва дар лавҳаҳои эълонҳо дар майдонҳои сохтмони лоиҳа ҷойгир карда мешаванд.

Ғ. Иқтисодии институтсионалӣ оид ба идоракунии муҳити зист

32. Агентии иҷрокунандаи лоиҳа КҲФваМГ мебошад. Идоракунии лоиҳа ва назорати умумӣ аз ҷониби ГТЛ амалӣ карда мешавад. КҲФваМГ сардори Раёсати сохтмони КҲФваМГ Юсупов Муҳаммадусуфро, ба ҳайси мутахассис оид ба муҳити зист таъин намудааст. Юсупов Муҳаммадусуф дар тренинги Induction ADB SPS (2009, Талабот оид ба муҳити зист), ки моҳи июни соли 2022 аз ҷониби мушовири байналмилалӣ БОР, ки барои омода намудани Экспертизаи ибтидоии экологӣ мазкур ҷалб гардидааст (хонум Черри Ривера) баргузор гардид, иштирок намудааст.

33. Аз ҷониби мутахассис оид ба мониторинг ва баҳодихии ГТЛ (М&Б) (ҷаноби Атаҷон Салибоев) КҲФваМГ дастгирӣ карда шуда, ӯ иҷрои лоиҳаро назорат

мекунад ва ҳисобот оид ба рафти лоихаро ҳар семоҳа таҳия мекунад. КҲФваМГ ҳисоботи нимсола оид ба мониторинги муҳити зист таҳия намуда, ба мутахассис оид ба мониторинг ва арзёбӣ маълумот оид ба вазъи татбиқи тадбирҳои ҳифзи муҳити зистро барои ҳисоботи семоҳа пешниҳод менамояд.

34. Бо мақсади дастгирии КҲФваМГ ва ГТЛ дар маъмурият ва идоракунии лоиҳа, харид, мониторинг ва ҳисоботдиҳӣ ба ҳайси мушовирони татбиқи лоиҳа Ширкат чалб карда мешавад. Ба ГТЛ мутахассиси байналмилалӣ оид ба муҳити зист (4 моҳ) ва мутахассиси миллӣ оид ба ҳифзи муҳити зист (12 моҳ) дохил мешаванд.

35. Нақшаи идоракунии муҳити зист барои ҳар як бастаи шартномаҳо аст. Ҳар як пудратчӣ як корманди доимии худро оид ба ҳифзи муҳити зист ва корманди доимӣ оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатариро барои назорат ва таъмини иҷрои чораҳои коҳиш додани таъсири Нақшаи идоракунии муҳити зист дар марҳилаи сохтмон таъин мекунад.

Ғ. Хулоса

36. Маблағгузориҳои иловагии пешниҳодшуда барои беҳтар намудани манзилҳо барои оилаҳои паноҳҷӯён, инчунин, беҳтар намудани инфрасохтори хизматрасонии иҷтимоӣ дар деҳаҳои наздик мусоидат хоҳад кард. Интизор меравад, ки лоиҳа эътимоднокии таъмини нерӯи барқ, беҳдошт дар мактабҳо ва марказҳои саломатӣ, хадамоти марказҳои саломатӣ ва роҳҳои дастрасиро беҳтар созад. Дар асоси арзёбии мазкур хулоса бароварда мешавад, ки лоиҳа нафъи калони мусбати иҷтимоӣ иқтисодӣ хоҳад дод.

36. Лоиҳа таъсири назарраси манфии муҳити зист нахоҳад дошт. Ҳама гуна таъсири эҳтимолии манфии муҳити зист хурд ва маҳаллӣ мебошанд ва онҳоро тавассути тарҳрезии дуруст ва татбиқи чораҳои кам кардани таъсир коҳиш додан мумкин аст.

37. Дар асоси арзёбии қисматҳо ва фаъолиятҳои лоиҳа, лоиҳа мувофиқи Эъломияи Сиёсати бехатарӣ, БОР (2009) ҳамчун категорияи В барои муҳити зист тасниф карда мешавад. Қисматҳои, ки аз минтақаҳои аз ҷиҳати экологӣ ҳассос ё фарҳангӣ убур мекунанд, вучуд надоранд. Таъсири инфрасохтор хурд аст ва аз ҷониби минтақаи хеле маҳдуд хурд карда шудааст. Таъсири номатлубро тавассути татбиқи чораҳои амалии кам кардани таъсиррасонӣ, ки бо таҷрибаҳои хуби муҳандисӣ ва сохтмонӣ дар сатҳи байналмилалӣ эътирофшуда алоқаманданд, метавон ба сатҳи қобили қабул коҳиш дод.

38. Настоящий ПЭО вместе с ПУОС подготовлен в соответствии с ППЗМ АБР (2009 г.) для проектов категории В. Резюме ПЭО будет переведено на русский и таджикский языки и опубликовано на сайтах АБР и КЧСиГО вместе с полным отчетом на английском языке. Этот ПЭО будет обновляться, если станут очевидными непредвиденные воздействия на окружающую среду.

39. Экспертиза ибтидоии экологӣ мазкур дар якҷоягӣ бо НИМЗ мутобиқи СФС БОР (2009) барои лоиҳаҳои Категорияи В таҳия шудааст. Хулосаи Экспертизаи ибтидоии экологӣ ба забонҳои русӣ ва тоҷикӣ тарҷума ва дар вебсайтҳои БОР ва КҲФваМГ нашр карда мешавад ҳамроҳи гузориши пурра ба забони англисӣ. Экспертизаи ибтидоии экологӣ мазкур бо пайдо шудани таъсири ғайриҷашмдошти муҳити зист нав карда мешавад.